

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) E. Cojocari
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru

Î N C H E I E R E

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” împotriva Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”, intervenient accesoriu Societatea pe acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 mai 2017 și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 12 octombrie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În argumentarea acțiunii a reiterat că Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” a fost proprietara imobilului amplasat în mun. Chișinău, str. Bucuriei, 12A cu suprafața de 1114,8 m², nr. cadastral XXX, fapt confirmat prin Extrasul din Registrul bunurilor imobile.

Reclamanta susține că Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” a posedat și folosit încăperile de la etajul III, cu suprafața de 1114,8 m², fără a achita careva atribuții pentru perioada de 19 noiembrie 2012 - 22 august 2014. Astfel, a folosit ilegal încăperile enunțate, lezându-i dreptul de proprietate prevăzut în art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și cauzându-i prejudicii enorme, sub forma de venit ratat.

Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” consideră că pârâtul prin acțiunile sale s-a îmbogățit fără justă cauză din contul reclamantului, realizând o

economie care se evaluează la suma de 3 687 544 lei, și pe care urmează să o achite reclamantului cu titlu de prejudiciu cauzat conform art. 14 din Codul civil.

Prețul pentru arenda lunară a unui metru pătrat de spațiu destinat pentru oficii este de 9 euro, astfel, pentru folosirea imobilului în perioada 19 noiembrie 2012 – 22 august 2014 urmează să achite suma de 3 687 544 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” încasarea din contul Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” a sumei de 3 687 544 lei, cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 februarie 2017 a fost atrasă în proces Societatea pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 mai 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC”, a fost admisă.

S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” suma de 3 687 544 lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 1270 lei taxa de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 mai 2017, Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 mai 2017, solicitând casarea hotărârii menționate și respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 a fost admis apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”, casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” împotriva Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”, intervenient accesoriu Societatea pe acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia, prin faptul că înscrierea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a Societății cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXX, suprafața de 1114,8 m², ceea ce reprezintă 13,33% din blocul administrativ, situat în mun. Chișinău, str. Bucuriei 12A, nu are putere legală, deoarece are ca temei încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2012, care a fost casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014, iar cauza privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil litigios se află în prezent pe rolul instanței de judecată.

La 12 decembrie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 mai 2017.

În motivare, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece au fost încălcate normele de drept material și anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea, mai mult, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor probelor și argumentelor invocate, încălcându-i, astfel, dreptul la

un proces echitabil.

Menționează că Societatea pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” deține cu drept de proprietate imobilul, clădire administrativă situată pe str. Bucuriei 12 A, mun. Chișinău, fapt confirmat prin adeverința de privatizare nr. 19/03 din 12 martie 2001, actul de estimare din 01 aprilie 1995, Statutul societății nr. 105 04441 din 08 iunie 1999, hotărârea Judecătoriei Economice din 19 iulie 1998, hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2005, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 septembrie 2005, precum și hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție nr. 2e-10127/10 din 30 iulie 2010.

Relevă că anterior în Registrul bunurilor imobile a fost efectuată înscrierea dreptului de proprietate după Republica Moldova și a dreptului de gestiune economică după Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” asupra bunului imobil amplasat în mun. Chișinău, str. Bucuriei 12A, nr. cadastral XXX cu suprafața de 1114,8 m², ceea ce formează etajul 3 din imobil.

În acest sens, invocă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2010, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2011, s-a constatat faptul că bunul imobil - etajul III, din str. Bucuriei 12A, mun. Chișinău, constituie proprietatea Societății pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto”, iar prin acțiunile Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău de operare a înscrierii dreptului de proprietate după Republica Moldova și a dreptului de gestiune economică după Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” în Registrul bunurilor imobile, a fost încălcat dreptul de proprietate a Societății pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” asupra acestui bun, iar înscrierile sunt ilegale și abuzive.

Totodată, menționează că în hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2010 s-a indicat că, scrisoarea Camerei Înregistrării de Stat nr. 83 din 25 februarie 2010, hotărârea Judecătoriei Economice din 13 iulie 1998 și procesul-verbal nr. 4 al Adunării Generale a acționarilor Societății pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” din 17 aprilie 1999 au fost executate, bunul imobil în prezent identificat prin nr. cadastral XXX, cu suprafața de 1114,8 m², ce formează etajul III din blocul administrativ amplasat în mun. Chișinău, str. Bucuriei 12A a revenit Societății pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” și constituie proprietatea acesteia, parte a capitalului social.

Astfel, indică că conform informației eliberate de Camera Înregistrării de Stat nr. 83 din 25 februarie 2010 privind modificările efectuate în actele de constituire ale SA „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” și modificările efectuate în capitalul social al întreprinderii, rezultă că, bunul imobil litigios asupra căruia statul invocă că este proprietar prin actele administrative contestate, aparține cu drept de proprietate SA „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” - fapt dovedit prin actele de constituire a societății și hotărârile judecătorești definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată.

Mai invocă, că prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 15 aprilie 2011 emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a SA „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” împotriva ÎS „Administrația de Stat a drumurilor” a fost încasat din contul ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” în beneficiul SA „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” suma pentru folosirea încăperilor din imobilul situat în mun. Chișinău, str. Bucuriei 12A și a fost obligat ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” să elibereze încăperile amplasate în mun. Chișinău, str. Bucuriei 12A prin retrocedarea acestora către SA „Institutul pentru

Proiectări Drumuri Auto”, proprietarul imobilului.

Prin decizia Curții de Apel Economice din 26 octombrie 2011 a fost modificată hotărârea primei instanțe doar în partea ce ține de cuantumul adjudecat al prejudiciului, fiind menținută hotărârea în partea ce ține de obligarea ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” să elibereze încăperile litigioase, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2012 recursurile declarate de către SA „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” și ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” au fost respinse.

Susține că la 17 iulie 2012, între Societatea pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” și Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” a fost încheiată tranzacția de împăcare, prin care a fost transmis cu drept de proprietate Societății cu Răspundere Limitată „Bursa de imobil IVC” imobilul-încăpere izolată, cu suprafața de 1114,8 m², ceea ce reprezintă 13,33% din bunul imobil situat în mun. Chișinău, str. Bucuriei 12A, înregistrat cu nr. cadastral XXX.

Tranzacția de împăcare încheiată între Societatea pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto” și Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” la 17 iulie 2012, a fost confirmată prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2012, care ulterior au servit ca temei de înregistrare după Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” a dreptului de proprietate asupra bunului imobil litigios.

Afirmă că tranzacția de împăcare enunțată nu a fost contestată și până în prezent produce efecte juridice.

Înscrierea în Registru bunurilor imobile este actuală, aceasta demonstrează în prezent existența dreptului de proprietate a Societății cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” asupra etajului III din bunul imobil, amplasat în mun. Chișinău, str. Bucuriei 12A.

Indică că instanța de apel la soluționarea cauzei a reținut circumstanțe care se referă la instituția de stat, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, care nu este participant la proces, mai mult ca atât, au fost ignorate faptele stabilite prin hotărâri definitive și irevocabile emise în cadrul altui litigiu dintre părți, încălcând prevederile art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Mai susține, că nu a încheiat cu intimatul nici un contract de locațiune și nu pretinde încasarea sumei în baza de contract, temeiurile invocate în acțiune sunt venitul ratat și îmbogățirea fără justă cauză conform prevederilor art. 14 și 1389 din Codul civil, având în vedere că intimatul a realizat o economie din contul Societății cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC” ce rezultată din folosirea etajului III din bunul imobil amplasat în mun. Chișinău, str. Bucuriei 12 A, încălcându-i, astfel, dreptul de proprietate.

Prin referința depusă la 06 martie 2018 Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 octombrie 2017.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recurentul a declarat recurs la 12 decembrie 2017, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea

dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bursa de Imobil IVC”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari